

**23. Краткосрочно финансиране на
предприятието – основни източници и
значение. Финансиране чрез търговски
кредити и обезпечение с търговски
полици. Реквизити и технология за работа
с полици**

➤ **Фактори (потребности) от краткосрочното финансиране на предприятието:**

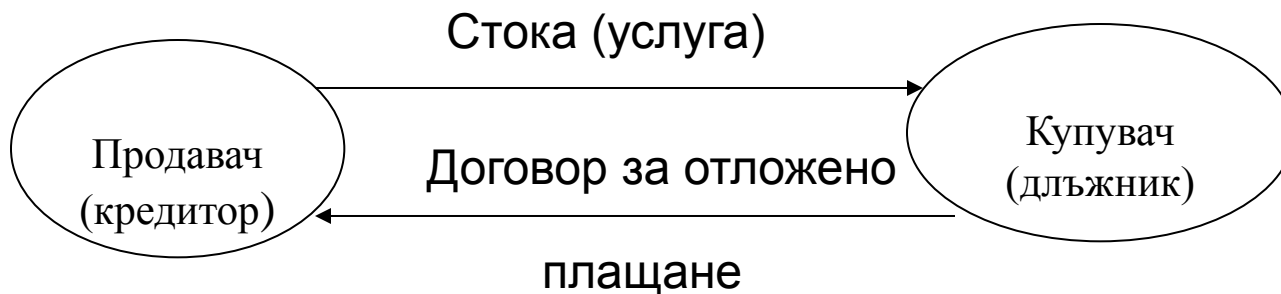
- потребност, породена от временни или сезонни нужди от парични ресурси;
- пренасочване на парични ресурси от краткосрочното в дългосрочното финансиране;

➤ **Източниците на краткосрочно финансиране:**

- краткосрочни банкови кредити ;
- търговски кредити;
- “комисионерство”.

➤ Характеристика и видове търговско кредитиране:

- същност, участници и предимства:

➤ **Популярност на търговските кредити - в Белгия - 53%, във Франция - 55%, в САЩ - 47% от краткосрочните задължения на предприятията.**

➤ **Ограниченост на търговския кредит:**

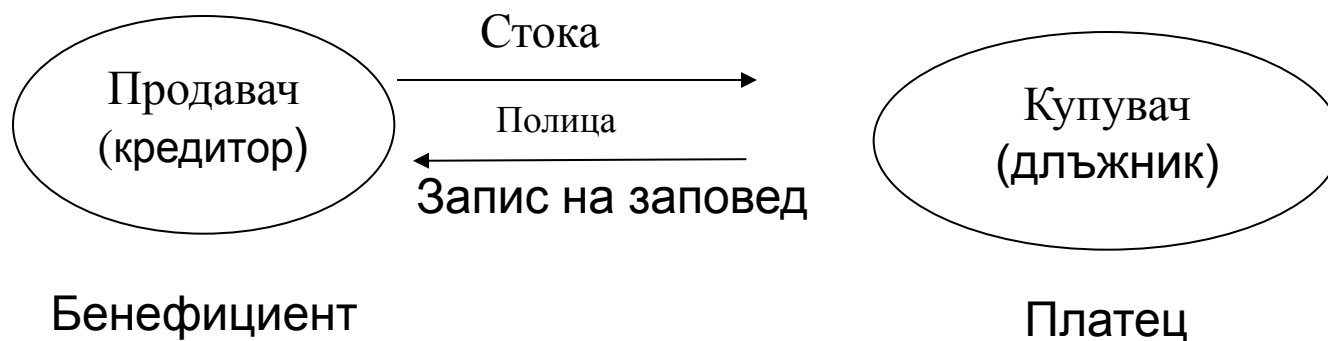
- в количествен аспект - ликвидност ;
- в качествен аспект – предмет на дейност.

➤ **Видове търговски кредити:**

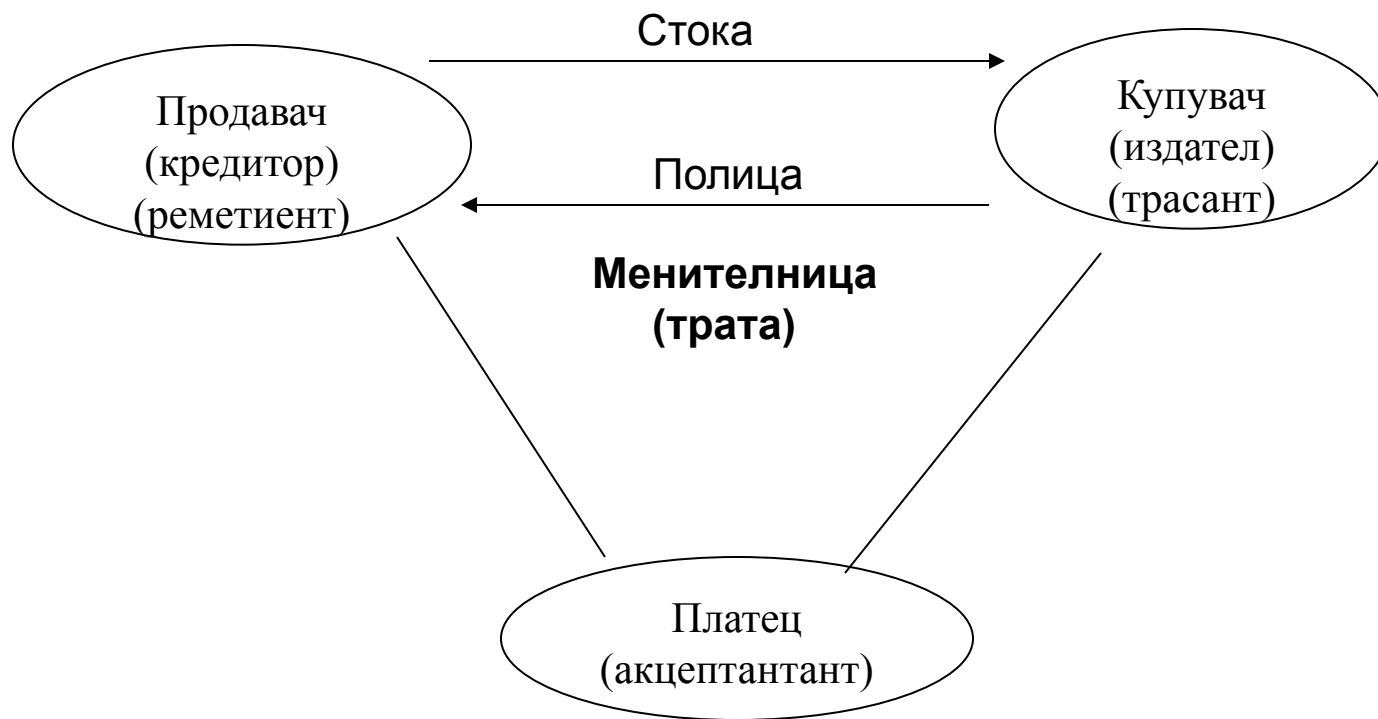
- според обезпечеността :
  - кредит на доверие;
  - кредит срещу обезпечение;
- според формата на обезпечението:
  - кредит срещу полица;
  - кредит по открита сметка;
  - кредит под форма на аванс;

➤ Търговски полици - същност и видове:

- запис на заповед:

- менителница (трата) :

➤ Основни реквизити и технология за работа с полици:

- наименование на вида - запис на заповед или менителница (трата);
- име, подпис и печат на издателя ;
- дата на издаване и дата на падеж:
  - датата на издаване са посочва на конкретна дата, например 20.04.20XXг.;
  - датата на падеж се посочва на конкретна дата (20.07.20XXг.) или брой дни (месеци) от датата на издаване, например, деветдесет дни (или три) месеца - означава дата на падеж също 20.07.2000г. ;
  - дата на предявяване;
  - липса на посочена дата на падеж или предявяване;

- място на плащане - запис на заповед , менителница (трата);
- стойност (цена) на полица :

$$C_{п} = K_{с} \cdot (1 + n \cdot P)$$

$$C_{п} = \frac{K_{с} \cdot p}{100 - p}$$

където:

$C_{п}$ - стойност (цена) на полицата, записана върху лицевата ѝ страна.[лв.]

$K_{с}$ - обща стойност на стоката (услугата) обект на сделката.[лв.]

n - срок на падеж на полицата (най-често се представя в дни или кратна част от продължителността на годината). [бр.]

p - договорен лихвен процент между продавач и купувач като цена на кредитната услуга. [коеф.; %]

- сконтиране на полица:

$$C_c = \frac{C_n}{(1 + n \cdot p_c)}$$

където:

C_c - величина на паричната сумата, която притежателя получава от търговската банка при сконтиране на полицата. [лв.]

n - остатъчен срок на полицата, т.е. времето от момента на сконтирането до падежа в дни или кратна част от годината. [бр.]

p_c - сконтов процент на търговската банка. [коэф.]

- поръчителство по полицата – пълно, частично;
- прехвърляне на полица "джиро" - "алонж" :
  - поименно (пълно) прехвърляне;
  - бланково прехвърляне;
  - "без право на регрес" ;
- протестиране на полица;

- **Пример:** "Алфа" - ООД е вносител на компютри. То сключва договор с ЕТ "Петър Григоров" за доставка на 01.03.20XXг. в размер 20 бр. компютри по действаща пазарна цена 1000 лв. Обслужващата банка на двете предприятия е ТБ "Омега", която е обявила 10% лихва по краткосрочни кредити и 8% сконтов процент. В момента на преговорите едноличният търговец ползва дългосрочен и краткосрочен кредит от същата банка и е в нарушена ликвидност. Партньорите се договорят за търговски кредит с лихва 2% по-висока от тази на банката и обезпечение чрез менителница със срок на падеж на 01.06.20XXг. През периода на търговския кредит мениджърите на "Алфа" - ООД използват падането на курса на долара на международния пазар и сключват допълнителни сделки с други партньори, в резултат на това предприятието изпада в нарушена ликвидност и сключва договор на 20.04.20XXг. с ТБ "Омега" за сконтов кредит.

Какви са реквизитите на полицата и на какво краткосрочно финансиране може да разчита предприятието?

$$C_{\pi} = 20\,000 \cdot (1 + 90 \cdot 0,12/360) = 20\,600 \text{ лв.}$$

$$C_c = \frac{20600}{\left(1 + 40 \cdot \frac{0,08}{360}\right)} = 20418,50 \text{ лв}$$